

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **S.** zastúpeného JUDr. A., proti žalovanému **PaeDr. I.** zastúpenému JUDr. K., o zaplatenie 283 286,93 Sk s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku krajského súdu v Trnave č. k. 20 Cbs 21/2004–569 zo dňa 3. mája 2007, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **potvrďuje**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému na účet právnej zástupkyne trovy odvolacieho konania vo výške 23 576,50 Sk.

Odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie sumy 283 286,93 Sk s príslušenstvom, zaplatenie ktorej požadoval žalobca z titulu náhrady škody spôsobenej žalovaným ako konateľom spoločnosti tým, že predmety označené ako hmotný investičný majetok a drobný hmotný investičný majetok si ponechal pre svoje osobné užívanie, aj keď tieto predmety sú majetkom žalobcu, ktorý ich vedie vo svojom účtovníctve.

V odôvodnení uviedol, že žalovaný je jedným zo zakladajúcich spoločníkov žalobcu a jeho účasť v spoločnosti trvala až do 30. júna 1997, kedy svoj obchodný podiel previedol na S.. Do 30. júna 1997 bol žalovaný aj konateľom žalobcu, táto funkcia mu k tomuto dňu zanikla a konateľom sa stal S., ktorý po získaní obchodného podielu žalovaného sa stal jediným spoločníkom spoločnosti A., teraz pod obchodným menom S..

Žalobca nárok na náhradu škody uplatňoval z dôvodu porušenia povinností konateľa, ktoré žalovanému vyplývali z ustanovenia § 135 Obch. zák., podľa ktorého mal žalovaný povinnosť viesť riadne účtovníctvo, odborným a spoľahlivým spôsobom zabezpečovať veci, ktoré boli žalobcom nadobudnuté, čo porušil tým, že pri fyzickej inventúre sa v priestoroch patriacich žalobcovi predmetné veci nenachádzali, ale sa nachádzali v byte žalovaného, v ktorom bolo pôvodne aj sídlo žalobcu. Rozsah chýbajúcich vecí žalobca určil po fyzickej inventúre a zistení účtovných rozdielov v účtovníctve za obdobie rokov 1993 až 1997, keď bola vykonaná fyzická inventúra za prítomnosti konateľa G. Ing. G. a prevádzkara hotela. Žalovaný sa inventúry z dôvodu práceneschopnosti nezúčastnil, čo potvrdil aj žalobca.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie aj výsluchom svedkov, ktorých výpovede v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konkretizoval. Do konania bol pribratý znalec, ktorému uznesením zo dňa 1. decembra 2005 súd uložil zistiť a porovnať počet okien, dverí, dlažby a kobercov, ktoré sa mali v hoteli nachádzať podľa zmluvy č. 75/1999 a preveriť, či sa tieto v hoteli skutočne nachádzajú. Znalec konštatoval, že porovnaním zmluvy o dielo č. 75/97 so skutočnosťou zistil, že chýbajú dva kusy plastových výrobkov o ploche 4,655 m², oproti tomu je však navyše 5 kusov plastových výrobkov o ploche 2,11 m², na meraní obkladov a dlažieb zistil rozdiel 32 m, čo považoval za zanedbateľné množstvo vzhľadom na celkové množstvo, ktoré sa v hoteli nachádza, pričom koberce nemohli byť zamerané, pretože už došlo k ich výmene.

Súd ďalej poukázal na ustanovenie § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka, ktoré podľa jeho názoru je potrebné na daný prípad aplikovať v súvislosti s vymedzením povinností konateľa. Konštatoval, že z dokazovania nebolo

preukázané, že žalovaný ako konateľ porušil niektorú z povinností konateľa pri výkone svojej pôsobnosti, ktoré sú v § 135a Obchodného zákonníka vymedzené a zodpovednosť žalovaného posudzoval podľa § 373 a nasl. Obch. zák., ktorá vychádza zo základných predpokladov, ktorými sú vznik škody, porušenie povinnosti a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Aby konateľ zodpovedal za takúto škodu, musia byť kumulatívne splnené všetky tieto predpoklady.

Žalobca tvrdil, že pri inventúrnom súpise v r. 1997 zistil, že v priestoroch hotela S., ktorý patril do jeho majetku, chýba hmotný investičný majetok, ako aj drobný hmotný investičný majetok, hoci predmetné veci boli zakúpené, žalobcovi dodané a zaplatené. Keďže veci sa v objekte hotela podľa žalobcu nenachádzali, mal žalobca za to, že si ich žalovaný ponechal pre svoju potrebu. Výšku škody žalobca stanovil podľa nadobúdacej hodnoty vecí, uvedených v inventúrnom súpise, ktorý však nemá náležitosti podľa § 30 ods. 1 zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Nemožno ho preto považovať za dôkaz o existencii škody.

Žaloba je nedôvodná, pretože v konaní nebolo preukázané porušenie povinností konateľa, ani povinností zo záväzkového vzťahu a ani výška škody, a to ani svedeckými výpoveďami, pretože žiaden z vypočutých svedkov nepotvrdil, že chýbajúce veci si žalovaný ponechal a nevrátil ich spoločnosti. Navyše ide o veci spotreby, ktoré by už boli z majetku odpísané.

Po vyhodnotení rozsiahleho dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca dôkazné bremeno neunesol, v dôsledku čoho žalobu zamietol.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie.

Podľa jeho názoru povinnosť konateľa starať sa o majetok spoločnosti patrí medzi jeho základné povinnosti. Pre vznik zodpovednosti konateľa stačí preukázať, že majetok spoločnosti sa zmenšil, žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, že stratu majetku nezavinil. Rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a jeho odôvodnenie je zmätočné

a nezrozumiteľné. Poukazuje tiež na skutočnosť, že súd prvého stupňa posudzoval zodpovednosť konateľa podľa zákonných ustanovení, ktoré v relevantnom období neplatili. Inventúrny súpis, ktorý žalobca predložil, bol vypracovaný v súlade s vtedy platnými účtovnými predpismi.

Nesprávne je aj tvrdenie súdu, že žiaden svedok nepotvrdil, že žalovaný si veci ponechal a nevrátil ich žalobcovi. Úbytok vecí potvrdila svedkyňa G., pričom s touto výpoveďou sa súd nevysporiadal. Žalobca tiež navrhoval vykonať dôkaz výsluchom Ing. K. čo súd neakceptoval a nevykonal ani ďalšie dôkazy, navrhované žalobcom.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, prípadne aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že jediný dôkaz, o ktorý žalobca opiera svoje tvrdenia, je inventarizačný súpis, pričom boli vyvrátené tvrdenia žalobcu o vykonaní inventarizácie dňa 1. júla 1997. Tento súpis je nejasný, nezrozumiteľný a vôbec nespĺňa náležitosti, vyžadované podľa vtedy platného zákona č. 563/1991 Zb. Nie je v ňom uvedený žiadny dátum a majetok nie je vôbec špecifikovaný. Aj ďalšie tvrdenia žalobcu, uvedené v odvolaní, považuje za irelevantné. V priebehu konania sa žalobcovi nepodarilo preukázať skutočnosť, že mu vôbec nejaká škoda vznikla.

Napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom konania je žalobcom uplatnené právo na náhradu škody podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá mu mala vzniknúť úbytkom hmotného investičného majetku a drobného hmotného investičného majetku v jeho zariadení S.

počas výkonu konateľskej funkcie žalovaného. Žalovaný bol konateľom žalobcu pod obchodným menom A. v období od 30. augusta 1995 do 30. júna 1997.

Podľa § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001 konatelia sú povinní zabezpečiť riadne vedenie účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti.

Zodpovednosť konateľa za škodu, spôsobenú spoločnosti porušením povinností v súvislosti s výkonom funkcie je podľa ustanovenia § 373 Obch. zák. objektívna. Pod povinnosťami, stanovenými Obchodným zákonníkom je v zmysle ustanovenia § 757 Obch. zák. potrebné rozumieť aj povinnosti orgánov obchodných spoločností a členov orgánov týchto spoločností konať so starostlivosťou riadneho hospodára.

Predpokladmi zodpovednosti za škodu podľa § 373 Obch. zák. sú: a/ protiprávny úkon, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom. Všetky uvedené predpoklady majú objektívny charakter a ich existenciu musí preukázať poškodený.

Žalobca úbytok jeho majetku počas výkonu konateľskej funkcie žalovaného preukazoval Inventúrnym súpisom chýbajúcich DHIM a HIM, ktorý predložil so žalobou. Na uvedenom inventúrnom súpise nie je uvedený dátum jeho vyhotovenia. V priebehu konania žalobca predložil rovnopisy tohto súpisu, na ktorých už je ako dátum vyhotovenia uvedený 1. júl 1997, t.j. deň nasledujúci po odchode žalobcu z funkcie konateľa. Inventúrny súpis je podpísaný konateľom a jediným spoločníkom žalobcu S., pracovníčkou žalobcu Ing. E. neskôr manželkou S. a Ing. R., ktorý vykonával funkciu riaditeľa hotela S. od februára 1998 do apríla 1999. Ing. B. vo svojej svedeckej výpovedi na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 30. júna 2005 uviedol, že inventúry chýbajúceho tovaru sa nezúčastnil a inventúrny súpis podpísal v čase, keď už bol riaditeľom hotela S., t.j. po 1. februári 1998, z čoho vyplýva, že uvedený súpis bol vypracovaný so značným časovým odstupom po tom, čo funkcia žalovaného ako konateľa zanikla. Za týchto okolností nemožno považovať predložený inventúrny súpis za doklad preukazujúci úbytok v ňom uvedeného DHIM

a HIM v čase, keď funkciu konateľa žalobcu vykonával žalovaný. Nemožno preto dospieť k záveru, že medzi prípadným úbytkom majetku žalobcu a konaním žalovaného je príčinná súvislosť.

Žalobca v odvolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

Pod nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

V danom prípade súd prvého stupňa porušenie povinností konateľa hodnotil vo vzťahu k ustanoveniu § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré nadobudlo účinnosť po skončení konateľskej funkcie žalovaného. Uvedené ustanovenie však rozširuje povinnosti konateľa oproti ustanoveniu § 135 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001 o všeobecnú zásadu výkonu pôsobnosti konateľov, ktorá spočíva v povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a prihliadať pri výkone funkcie na záujmy spoločnosti. Keďže porušenie povinností žalovaného súd prvého stupňa posudzoval v širšom rozsahu, než by to bolo v prípade aplikácie § 135 Obchodného zákonníka, v znení účinnom do 31. decembra 2001, nemá v danom prípade táto skutočnosť vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 23 576,50 Sk (odmena právneho zástupcu žalovaného za 3 úkony právnej služby podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. d/, § 15 písm. a/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 24. apríla 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu